

‘De kracht van de eenvoud’

interview met Elise van der Eijk

Elise van der Eijk neemt ondanks haar drukke agenda ruimschoots de tijd om over haar werk bij de Keerzijde te vertellen. Ze kan ook niet anders. Daarvoor is ze veel te enthousiast over het concept van deze training.

Na een opleiding via SPW naar SPH, aangevuld met een managementopleiding, startte ze als 17-jarige in Nootdorp met een loopbaan in de gehandicaptenzorg. Nu is ze 27 jaar en werkt sinds vorig jaar in Etten Leur als coördinerend begeleidster met mensen die een lichamelijke handicap hebben en/ of NAH (niet aangeboren hersenletsel). Deels meewerkend op de groep, deels organisatorisch. Daarnaast is ze actief voor de Keerzijde.

“Toen Lieke mij benaderde voor de Keerzijde had ik direct een goed gevoel bij het idee: de kracht van de eenvoud. Het concept was zo voor de hand liggend en zo eenvoudig dat iedereen het daarom waarschijnlijk tot nu toe over het hoofd had gezien. Verder maakte ik de afgelopen jaren veel veranderingen mee op mijn werk. Zag ook dat veel collega’s het werk niet meer zo leuk vonden. Had veel met stagiaires te maken waarvan ik me afvroeg of zij wel wisten wat de juiste beroepshouding was. Kortom: er moest wat gedaan worden. Tijd voor de Keerzijde!”

Ze gingen samen aan de slag. Bogen zich avonden over de vraag hoe de training er uit zou moeten zien, wat de voorwaarden moesten zijn en stelden een ondernemingsplan op. Later gingen ze de boer op en gaven presentaties bij zorginstellingen om ‘hun product’ aan de man te brengen. “Je merkt tijdens die presentaties dat er wat gebeurt bij de mensen. Dat geeft zo’n kick!”

Ze vindt wel dat als je werkzaam wilt zijn binnen de trainingen, je eerst zelf een keer deelnemer moet zijn geweest. “Daarvoor hebben we een pilot gedraaid met z’n vieren: Lieke, Carol, Ella en ik. Daar heb ik echt heel veel van geleerd. Als deelnemer heb je geen eigen regie meer over je leven. Dat doet wat met je. Zo werd ik een heel afhankelijk typetje. In tegenstelling tot de andere drie. Die werden juist heel erg opstandig. Dit gedrag kwam ze later (toen ze begeleider was in een training) weer tegen. Verder merk je dat er ook opeens ongeschreven regels gaan gelden. Zo maakte ik als begeleider mee dat iemand veel te lang onder de douche bleef staan. Zij dacht dat ze er pas onder vandaan mocht als iemand haar zou roepen (dit was nooit gezegd!). Ze bleef maar staan. Het was erg vermakelijk, zeker toen we ontdekten dat de douche ondertussen koud was geworden. De tegendraadsen (de opstandigen) gingen tijdens een wandeling achteraan lopen zodat ze stiekem een sigaretje op konden steken. Het is ook echt lachen tijdens zo’n training! Dat vergemakkelijkt de reflectie achteraf wel. De sfeer wordt daardoor ontspannen en open en deelnemers voelen zich in een veilige omgeving. Ook op de teambuilding heeft dit een positief effect.

Als begeleider heb ik laatst een groep gehad die bestond uit vijf medewerkers van een instelling en vijf zorgmedewerkers die overal vandaan kwamen. Deze laatste vijf willen begeleider binnen ons team van De Keerzijde worden. Tijdens de intake, die we met elke begeleider houden, letten we dan goed op of er een 'klik' is en of iemand wel geschikt is om begeleider te worden. We nemen niet zomaar begeleiders aan en zijn altijd op zoek naar het neusje van de zalm. De reflectie wordt overigens gedaan door een coach. Het is belangrijk om dit niet door een begeleider te laten doen. Deelnemers kunnen zich dan vrijer uiten over alles wat ze meemaakt hebben.”

Op de vraag hoe ze denkt dat de Keerzijde er over vijf jaar uit ziet en wat haar rol daar dan in is, antwoordt Elise met een kort lachje: “Tja, dan hoop ik dat de Keerzijde uitgegroeid is tot een grote organisatie met veel trainingen. Dan hoop ik full time voor de Keerzijde te werken. Maar dan niet meer als begeleider maar meer coördinerend, als tweede ‘man’ onder Lieke. Dan zou ik graag de acquisitie willen doen en reflectie willen geven. En, waar nodig, invallen als begeleider.”

DE CONTROLE KWIJT...

Ervaringen deelnemers De Keerzijde

Deelnemers St. Frankeland, Schiedam tijdens trainingsopdracht:

Reacties naar een vriend/vriendin:

“Ik heb de afgelopen dagen geleerd dat het moeilijk is om te wachten op je beurt tot iemand je helpt. Ook het feit dat de eet-, drink-, en rookmomenten voor je worden bepaald is moeilijk. Maar vooral het nietsdoen en wachten op wat komen gaat vond ik vervelend”.

“Het was best spannend om naar de training toe te gaan omdat je niet weet wat je te wachten staat. Maar het is goed om te ervaren hoe het voelt om afhankelijk te zijn. Het was een leerzame ervaring”.

Reacties naar een collega:

“Zoals jij ook weet doen we toch vaak dingen automatisch en onbewust. Als je zelf ervaart hoe het is om te moeten wachten of om gewassen te worden, word je er toch bewuster van hoe het soms voor een bewoner moet zijn. Ook het moeten vragen of je naar het toilet mag is al lastig. Al met al een hele ervaring rijker”.

“Afgelopen 24 uur heb ik ervaren hoe het is om begeleid en verzorgd te worden. Zo ben ik geholpen met eten, heb gelopen achter een rollator, mijn haren en rug zijn gewassen. Zeker het wachten en vragen gaf mij een machteloos gevoel. Was de controle over mezelf kwijt”.

Reacties naar een bewoner:

“Wat we de laatste dagen besproken hebben, heb ik nu zelf ondervonden. Inderdaad, je eigen ik voor een deel kwijt raken en niet zomaar alles doen wat je wilt is moeilijk. Ik snap nu helemaal hoe u zich voelt elke dag”.

“Ik kan me nu veel beter voorstellen hoe u zich voelt tijdens de verzorging en dat u alles moet vragen. Ik kan me best voorstellen dat u zich soms machteloos en verdrietig voelt”.

Deelnemers St. Trigel, Terneuzen tijdens evaluatie training:

Ruby, begeleider kindergroep verstandelijk gehandicapten:

“Toen ik hoorde over de training, was ik erg enthousiast en nieuwsgierig. Vooral om te ervaren hoe het is ‘de cliënt te zijn’ sprak mij erg aan. Tijdens de training werden mij heel veel dingen duidelijk. Met name over mijn handelen op de werkvloer en wat dat voor invloed kan hebben op de cliënten. Ik ben me nu meer bewust van mijn positieve kanten. Maar ook van vele kleine dingen die verbeterd kunnen worden en eventueel als discussiepunt kunnen dienen binnen het team. Hoe goed ik (wij) het ook bedoel(en) met de cliënt, er blijven veel punten ter verbetering. Bijvoorbeeld het wachten op begeleiding en de regels, normen en waarden waar de cliënt zich aan dient te houden. Bij deze punten kwam naar voren dat ik me enerzijds nog afhankelijker ging opstellen, maar anderzijds werd ik ook weer erg tegendraads.

Verder vond ik het erg waardevol deze training met een deel van het team te doen. Je leert elkaar beter kennen en de training roept veel gespreksstof op die de ‘teamspirit’ weer ten goede komt. We doen het goed samen. Maar.... we kunnen samen ook nog veel verbeteren.”

Stefanie, begeleider kindergroep verstandelijk gehandicapten, SPH- leerlinge:

“’t Was echt een super leuk weekend!! Als ik er aan denk ga ik nog stuiten. Het was super leuk en ik moet nog vaak om de andere cursisten lachen. De echte bewustwording komt nu pas. Ik heb genoten!”

Christel, begeleider kindergroep verstandelijk gehandicapten:

“Leerzaam, bewustwording, opstandig worden, veel wachten..... Denken: gelukkig doe ik dat niet, oeps dat doe ik ook....Maar vooral heel erg veel lachen!”

Deelnemer team De Keerzijde tijdens evaluatie training:

Marlies, zorgcoördinator volwassenen psychiatrie:

“Bijzondere ervaring. Wist niet dat ik mij zo snel zo afhankelijk zou opstellen. Anderzijds wilde ik de boel verstoren en zelf alles bepalen. Het me steeds afvragen of iets mag of niet en me dan betrappt voelen wanneer ik iets op mijn eigen manier doe.

En dit alles in een veilige, mooie omgeving met voldoende mogelijkheden om ook te relativeren, te lachen en samen te eten en te drinken.

Je herkent het gedrag van ‘de leiding’ en van ‘de cliënten’. Dat is soms confronterend.

Ik keer anders terug naar mijn eigen werkplek dat is zeker!”

Tekst: Elly du Bois

Vormgeving: Erik de Lange, Pazzo Design

Foto's medewerkers: John Links, www.videolinks.nl,

Lieke du Bois

De Keerzijde is een product van Pazzo Trainingen

Lieke du Bois

Pelgrimsdijk 9

4765 SB Zevenbergschen Hoek

T: 0168- 45 60 87

M: 06- 150 76 672

E: dekeerzijde@hetnet.nl

I: www.dekeerzijde.com

De Keerzijde:

Tijdens de training ervaren medewerkers en leerlingen binnen de zorg zelf aan den lijve hoe het is om cliënt te zijn.

Zij worden gedurende een aantal dagen verzorgd en begeleid door een team ervaren verzorgenden.

Bejegening en teambuilding samengevat in één training.